

Avdeling for sykepleie

Program for videreutdanning

Videreutdanningen i intensivsykepleie

Studieplan for videreutdanning i sykepleie til barn med smerter

15 studiepoeng

Godkjent avdelingsstyret ASP 2007

Revidert utgave godkjent av dekan april 2009

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	4
2	Mål for studiet	5
3	Målgruppe og opptakskrav	6
3.1	Målgruppe	6
3.2	Opptakskrav	6
4	Studiekvalitet	7
4.1	Utdanningsplan.....	7
4.2	Evaluering av studiet.....	7
4.3	Internasjonalisering	7
5	Faglig innhold og organisering av studiet	8
5.1	Oversikt over leksjoner og studiepoengfordeling	8
5.2	Oversikt over faglig innhold i studiet.....	9
5.2.1	Hovedemne 1 Grunnleggende teori.....	9
5.2.2	Hovedemne 2 Kvalitetssikring av behandling og pleie til barn med smerter	10
5.2.3	Hovedemne 3 Smertebehandling	10
6	Studieform og læringsaktivitet.....	11
6.1	Studentgrupper	11
6.2	Distribusjon av læringsmateriell	11
6.3	Faglige diskusjoner	11
6.4	Leksjoner	12
7	Vurderingsordninger	13
7.1	Arbeidskrav	13
7.1.1	Skriftlige oppgaver	13
7.2	Eksamen	13
7.2.1	Skriftlig individuell hjemmeeksamen 15 studiepoeng	13
8	Litteratur/kilder	13
9	Kilder.....	13

1 Innledning

Optimal smertebehandling er et viktig satsningsområde innenfor helsetjenesten på ulike nivå (NOU 2-1988). Mye kan tyde på at smertelindring hos barn ikke har vært godt nok prioritert. Undersøkelser fra både Sverige og Norge viser at det er store forskjeller mellom ulike sykehus på hvordan smerter hos barn ivaretas.

Helsepersonells kunnskaper om smerte er betraktelig bedret de siste 20 årene – forskning på barn og smerte har økt enormt. Likevel står det igjen mye for å sette denne kunnskapen ut i praksis.

Utdanningsprogrammet for grunn- og videreutdanninger for sykepleiere har lite fokus på barn og smerte. Tilbud om kompetanseheving innen smertebehandling er derfor nødvendig.

Studiet tilvarer 15 studiepoeng og er bygd opp som et nettbasert tilbud med 5 leksjoner som avsluttes med skriftlige innleveringer av øvingsoppgaver.

2 Mål for studiet

Studiets hovedmål er å utdanne sykepleiere som ut fra en kreativ, kritisk og analytisk tenkemåte får grunnleggende kunnskaper om barn med ulike smertetilstander og aktuelle pleie- og behandlingsmetoder.

Etter endt utdanning skal studenten:

- Ha kunnskap om en helhetlig tilnærming til smerteopplevelsen hos barn.
- Ha en forståelse av hvordan fysiske, psykiske, sosiale og åndelige aspekter ved smerteopplevelsen gjensidig påvirker hverandre.
- Ha kunnskap om ulike typer smerter, behandlingsprinsipper og metoder.
- Kunne systematisk kartlegge, observere, behandle, evaluere og dokumentere barns smerter.
- Forstå og beskrive hvordan ulike faktorer som stress, angst, bekymring og tretthet kan påvirke smerteopplevelsen.
- Ha kunnskap om farmakologisk behandling, beskrive, forklare effekt og bivirkning av ulike typer analgetika.
- Ha kunnskaper om og utøve ikke-medikamentell smertebehandling som avslapping, avledning, hudstimulering, samtale og informasjon/undervisning.
- Kunne lage en plan og gjennomføre rehabilitering av barn med smerter i samarbeid med de øvrige fagpersoner.
- Reflektere kritisk i valgsituasjoner og handle etisk og juridisk forsvarlig.
- Anvende relevante kunnskaper i møte med barn fra andre kulturer.
- Dokumentere, evaluere og kvalitetssikre eget arbeid.

3 Målgruppe og opptakskrav

3.1 Målgruppe

Målgruppen er sykepleiere som er i klinisk pasientrettet arbeid under studietiden og bringer med seg erfaringer fra praksis som skal danne grunnlag for refleksjon og faglige diskusjoner under gjennomføring av studiet.

3.2 Opptakskrav

Offentlig godkjent sykepleier med minimum ett års praksis.

4 Studiekvalitet

4.1 Utdanningsplan

Ved starten av studiet gjøres det avtale mellom HiST og studenten om utdanningsplan for å sikre gjensidig og forpliktende samarbeid. Utdanningsplanen inneholder institusjonens ansvar og forpliktelser overfor studenter, og studentens ansvar og forpliktelser overfor institusjonen og medstudenter.

4.2 Evaluering av studiet

Evaluering av studiet er et viktig bidrag for å sikre studiekvalitet og utvikling av studiet. Studentene vil bli bedt om å gi skriftlig evaluering av studiet etter hver modul.

4.3 Internasjonalisering

Høgskolen i Sør- Trøndelag har samarbeidsavtaler om studentutveksling innen Norden, Europa, USA og Australia. Dette er foreløpig ikke et etablert tilbud for videreutdanning i sykepleie til barn med smerter.

Både engelsk og norsk litteratur vil bli benyttet underveis i studiet.

5 Faglig innhold og organisering av studiet

Studiet er organisert som et deltidsstudium over ett semester og har et omfang på 15 studiepoeng. Gjennomføringen av studiet er basert kun på kontakt via internett. Studiet skjer i form av selvstudier, og studentene skal arbeide med ulike oppgaver i relasjon til aktuelle tema ved hjelp av det nettbaserte pedagogiske læringssystemet It's Learning.

5.1 Oversikt over leksjoner og studiepoengfordeling

Hovedemne	Leksjoner	Studiepoeng
Hovedemne 1		5
Grunnleggende teori / smertevurdering	Leksjon 1 Smertefysiologi / Ulike typer smerte Leksjon 2 Barns smerteopplevelse / Smertevurdering	
Hovedemne 2		5
Kvalitetssikring av behandling og pleie til barn med smerter	Leksjon 3 Tverrfaglig samarbeid / Sykepleieres ansvar Sykepleiedokumentasjon	
Hovedemne 3		5
Smertebehandling	Leksjon 4 Medikamentell smertebehandling Leksjon 5 Ikke-medikamentell smertebehandling	
Totalt		15

5.2 Oversikt over faglig innhold i studiet

5.2.1 Hovedemne 1 Grunnleggende teori

5.2.1.1 Leksjon 1 Smertefysiologi

Sentrale emner

- Smertesansen
- Smertereseptorer
- Perifere nerver
- Sentrale nerver
- Portkontrollteorien
- Det autonome systemet
- Smertefysiologi hos nyfødte
- Generelle symptomer på smerte

Ulike typer smerte

Sentrale emner

- Prosedyresmerte
- Postoperativ smerte
- Barn med kreftrelatert smerte
- Langvarig smerte

5.2.1.2 Leksjon 2 Barns smerteopplevelse

Sentrale emner

- Barns hukommelse og smerteopplevelse
- Bearbeidelse av smerteopplevelser
- Smerteterskel
- Angst / frykt
- Kulturelle og sosial forhold

Smertevurdering

Sentrale emner

- Individuell smertekartlegging
- Når pasienten ikke kan kommunisere smerte
- Redskap for smertevurdering
- Vurdering av smerter til premature og nyfødte
- Vurdering av smerter hos små barn
- Vurdering av smerter hos større barn og ungdommer

5.2.2 Hovedemne 2 Kvalitetssikring av behandling og pleie til barn med smerter

5.2.2.1 Leksjon 3 Tverrfaglig samarbeid / sykepleierens ansvar

Sentrale emner

- Fra flerfaglig til tverrfaglig
- Helhetlig tilnærming til smerte
- Hvordan jobbe i gruppe eller prosjekt
- Kommunikasjon
- Sykepleierens sentrale rolle i smertebehandlingen
- Retningslinjer for smertekontroll

5.2.3 Hovedemne 3 Smertebehandling

5.2.3.1 Leksjon 4 Medikamentell smertebehandling

Sentrale emner

- Generell farmakologi
- Ulike medikamenter brukt i smertebehandlingen – virkningsmekanismer
- Behandlingsprinsipper
- Ulike administrasjonsformer
- Observasjon av virkning/bivirkning av ulike medikamenter
- Lokalanestesi før prosedyrer
- Sedering

5.2.3.2 Leksjon 5 Ikke-medikamentell smertebehandling

Sentrale emner

- Psykologiske behandlingsformer
- Lek
- Hudstimulering
- Spesielle tiltak i forhold til nyfødte
- Foreldrenes rolle

6 Studieform og læringsaktivitet

Studiet er tilrettelagt for studentene som et nettbasert fjernundervisningsopplegg med undervisning, oppgaveløsning, veiledning, diskusjonsgrupper og kommunikasjon via det nettbaserte pedagogiske læringssystemet It's Learning. Det forutsettes at studentene har tilgang til PC og internett.

Studiet skal motivere og legge til rette for en læringsprosess der voksenpedagogiske prinsipper legges til grunn. Dette innebærer at studenten, med utgangspunkt i tidligere erfaringer, tar ansvar for egen læring innenfor de rammer og retningslinjer som studieplanen gir.

Høgskolen skal tilrettelegge undervisnings- og arbeidsformer som fremmer utvikling av kunnskaper og innsikt i smerte og smertebehandling. Dette både i forhold til spesifikke faglige ferdigheter og utvikling av holdninger som bidrar til kvalitetsmessig bedre tilbud til barn med smerter.

Voksenpedagogiske prinsipper vektlegger motivasjon, egenaktivitet, lærevilje og selvstendighet. Dette innebærer f. eks. at studenten aktivt søker de læresituasjoner som gir mulighet for læring av faglig kunnskap, arbeider for å øke sin selvstendighet og gjør aktivt bruk av tilegnede kunnskaper, ferdigheter og holdninger i utøvelse av faget. Videre at studenten lærer å kjenne sine styrker og begrensninger, samt finner nye veier til faglig og personlig vekst og utvikling.

Høgskolen skal:

- Legge til rette for at studentene kan tilegne seg kunnskaper, ferdigheter og utvikle holdninger som sikrer en handlingskompetanse i samsvar med pasientenes/klientenes/brukernes og samfunnets krav til helsepersonell
- Stimulere studentene til ansvarsfull og reflektert yrkesutøvelse.
- Legge til rette for at studentene kan ta ansvar for egen læring.
- Drive forsknings- og utviklingsarbeid knyttet til fag, undervisning og yrkesutøvelse
- Være nasjonalt og internasjonalt faglig oppdatert og fremtidsrettet innenfor fagområdet.
- Ha et formalisert samarbeid med praksisfeltet å samarbeide med tilgrensende utdanninger og fagområder.
- Fremme studentenes evne til samarbeid med andre yrkesgrupper.

6.1 Studentgrupper

Studentene vil bli delt inn i studentgrupper ved studiestart.

6.2 Distribusjon av læringsmateriell

Læringsmateriell hentes ned til egen PC fra Høgskolens egen webside. Herfra kan det overføres leksjoner etter hvert som de legges ut på nettet.

6.3 Faglige diskusjoner

I tillegg til det direkte arbeidet med læringsmaterialet vil det også foregå faglige diskusjoner i elektroniske diskusjonsgrupper på nettet. Her foregår det forskjellige aktiviteter der faglærer gir utfyllende opplysninger, og studenter kan stille spørsmål. I tillegg til de elektroniske diskusjonsgruppene vil kommunikasjon mellom faglærer og studenter også foregå via e-post.

6.4 Leksjoner

Det vil bli lagt ut leksjoner på fagets webside. Leksjonene vil inneholde en oversikt over tema. Lenker til annet aktuelt fagstoff, artikler presentasjoner i ulike format kan også være en del av de leksjonene som legges ut. Studiets innhold deles opp i 5 leksjoner.

7 Vurderingsordninger

Vurderingsordningene er utarbeidet for å gi student og høgskole fortløpende informasjon om studentens faglige og personlige utvikling, studieforløp og –framgang, samt utdanningens kvalitet. Hensikten med vurderingsordningene er å sikre pasienter, pårørende og offentlighet at studenten har tilegnet seg de kunnskaper og ferdigheter som studieplanen forutsetter.

Vurderingsordningene er utarbeidet med utgangspunkt i

- Gjeldende Lov om universiteter og høyskoler
- Gjeldende Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag

7.1 Arbeidskrav

7.1.1 Skriftlige oppgaver

Til hver leksjon er det en øvingsoppgave som skal besvares.

Tidspunkt: Etter hver leksjon

Vurderingsuttrykk: Godkjent/Ikke godkjent

Tilbakemeldingsform: Skriftlig

7.2 Eksamen

I følge Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør- Trøndelag kan eksamen være: ” alle typer prøver og arbeider som gir grunnlag for fastsettelse av selvstendig karakter for et emne. En eksamen kan omfatte flere deksamener og i så fall skal fastlegging av samlet karakter (vektning) fremgå av emnebeskrivelsen. Eksamen kan være individuell eller i fastlagte grupper og kan forgå i anvist lokale, normalt med tilsyn, eller som hjemmeksamen”.

Ved eksamen benyttes bokstavkarakterer fra A til F, der A er beste og E dårligste ståkarakter, mens F gis ved ikke bestått. Vurderingene kan også graderes med karakterene Bestått og Ikke bestått (jf eksamensforskriften § 10).

Studiet har følgende eksamen:

7.2.1 Skriftlig individuell hjemmeksamen

15 studiepoeng

Forutsetninger for å framstille seg til eksamen:

Bestått øvingsoppgaver i tilknytning til leksjonene.

Innhold: Kunnskap fra alle leksjonene

Tidspunkt: Ved avslutning av studiet

Vurderingsuttrykk: Bokstavkarakter

8 Litteratur/kilder

Litteratur/kilder tilsvarer totalt ca. 1000 sider. Litteratur er spesifisert i vedlegg.

9 Kilder

Revidert Lov om universiteter og høyskoler av 12. mai 1995 fastsatt 1. april 2005.

Forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag, fastsatt av høyskolestyret 19. juni 2008.

